

Департамент освіти Харківської міської ради

Міський професійний конкурс «Вихователь року-2011»
Номінація «Вихователь груп раннього віку»

***Методична продукція,
що створена в результаті роботи над методичною темою:
«Дидактичні ігри як засіб пізнавального розвитку
дітей дошкільного віку»***

Переможець міського
професійного конкурсу
«Вихователь року-2011» у номінації
«Вихователь груп дошкільного віку»
Афанасьєва Наталія Миколаївна,
вихователь комунального закладу
«Харківський дитячий будинок
«Родина» для дітей-сиріт і дітей,
позбавлених батьківського піклування
Харківської міської ради

Після опрацювання науково-методичних джерел з питань використання в педагогічному процесі дидактичних ігор та їх впливу на розвиток пізнавальних процесів, було вирішено вивчити їх вплив на пізнавальний розвиток дітей дитячого будинку, які мають обмежений життєвий простір, вузьке коло спілкування з оточуючим середовищем та затримку психічного розвитку.

Перед початком роботи, я запропонувала дітям 5-ого року життя (молодший дошкільний вік) декілька дидактичних ігор на визначення пізнавального розвитку вихованців. Для цього було обрано наступні критерії за Базовою програмою «Я у Світі»:

- ✓ класифікація та узагальнення («Допоможи Слоненяті»);
- ✓ смислове співвідношення («Знайди пару»);
- ✓ пам'ять («Пограємо в хованки»);
- ✓ увага («Знайди однакові шкарпетки»);
- ✓ уява («Домалюй чого не вистачає»).

Було отримано наступні результати:

- до високого рівня увійшли діти, що отримали 71-100% від максимально можливої кількості балів;
- до середнього – 41-70% ;
- до низького – 0-40%.

Відносна кількість балів у % розраховувалася за формулою: $R = n \div N \cdot 100\%$,

де R – відносна кількість балів у %;

n – кількість балів, що отримала дитина;

N – максимально можлива кількість балів.

Тому наступним кроком моєї роботи було залучення в навчально-виховний процес дидактичних ігор для подальшого підвищення пізнавальної активності, розширення досвіду пізнання дитиною навколишнього світу, розвитку пізнавальних процесів та здібностей.

Протягом року на заняттях, прогулянках та у відведений для самостійних ігор час мною пропонувалися дітям дидактичні ігри різних видів та з різними ігровими задачами, деякі розробки занять та ігор представлені у розділі «Методична продукція...».

Через рік я знову запропонувала тим самим дітям дидактичні ігри відповідно до їх віку за тими ж критеріями.

Аналіз показників пізнавальної компетенції, наведений у таблиці, показав підвищення пізнавального потенціалу: троє дошкільників з низьким рівнем пізнавального розвитку, семеро показали середні результати, а двоє дошкільників вже мають високі результати.

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновки, що дидактичні ігри позитивно впливають на пізнавальний розвиток дошкільників. Використовуючи їх в роботі з дітьми ми можемо:

- формувати позитивне ставлення до світу на основі емоційно-чуттєвого досвіду;
- розширювати досвід пізнання дитиною навколишнього світу та усвідомлення себе у ньому;
- сприяти розвитку самостійної пізнавальної активності дитини;
- сприяти розвитку та вдосконаленню різних способів пізнання відповідно до вікових норм та індивідуальних темпів розвитку дитини;
- цілеспрямовано розвивати пізнавальні процеси за допомогою спеціальних дидактичних ігор, максимально використовувати розумові операції в процесі пізнання світу;
- розвивати пізнавальні здібності дитини, вміння аналізувати різні явища і події, зіставляти їх, узагальнювати, робити елементарні висновки, умовиводи, висувати припущення, обґрунтовувати власну думку;
- заохочувати пізнавальні питання дитини.

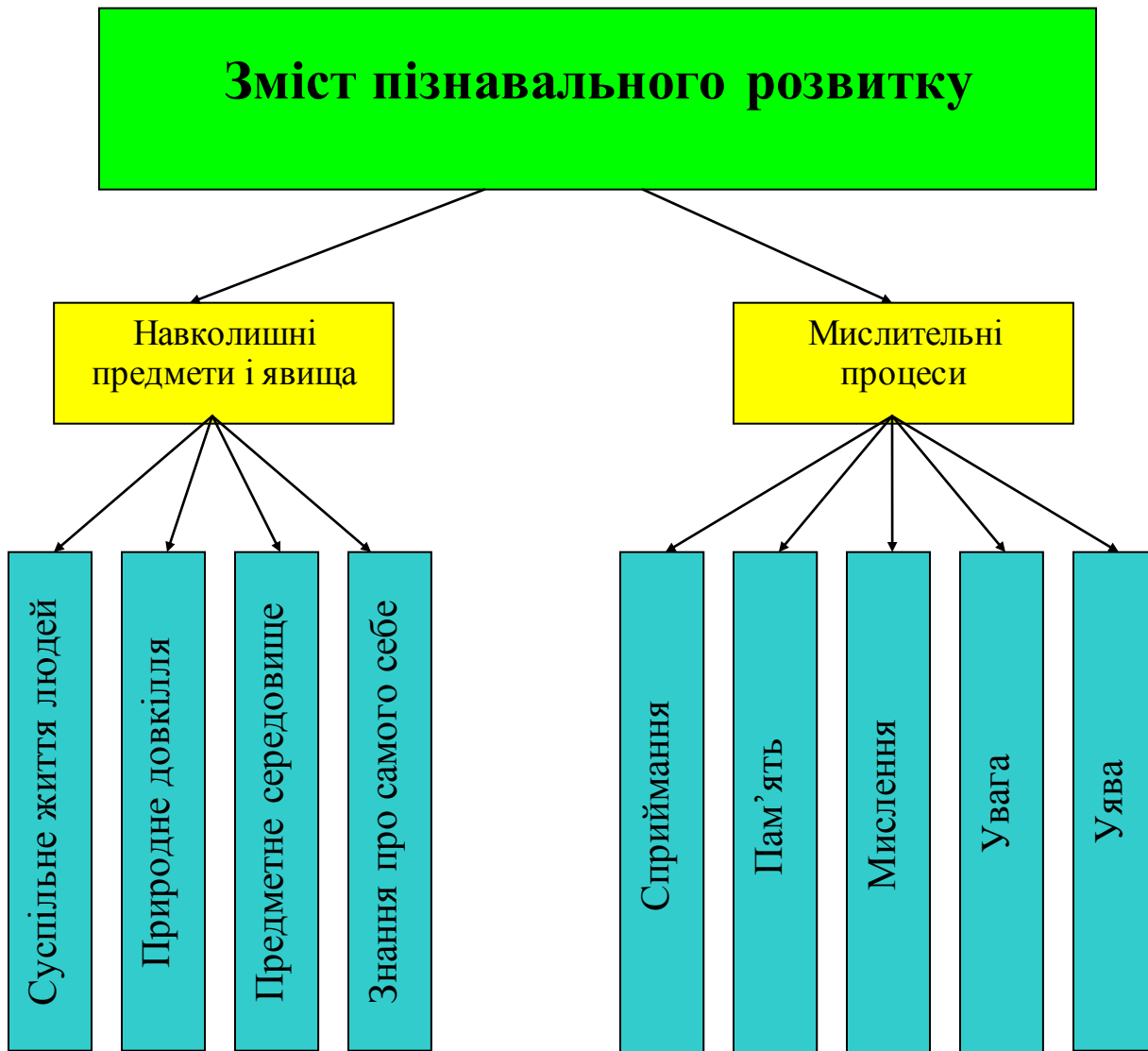
На закінчення можна зауважити, що застосування дидактичних ігор на заняттях у поєднанні з іншими формами й методами дає мені можливість значно підвищити ефективність навчально-виховного процесу.

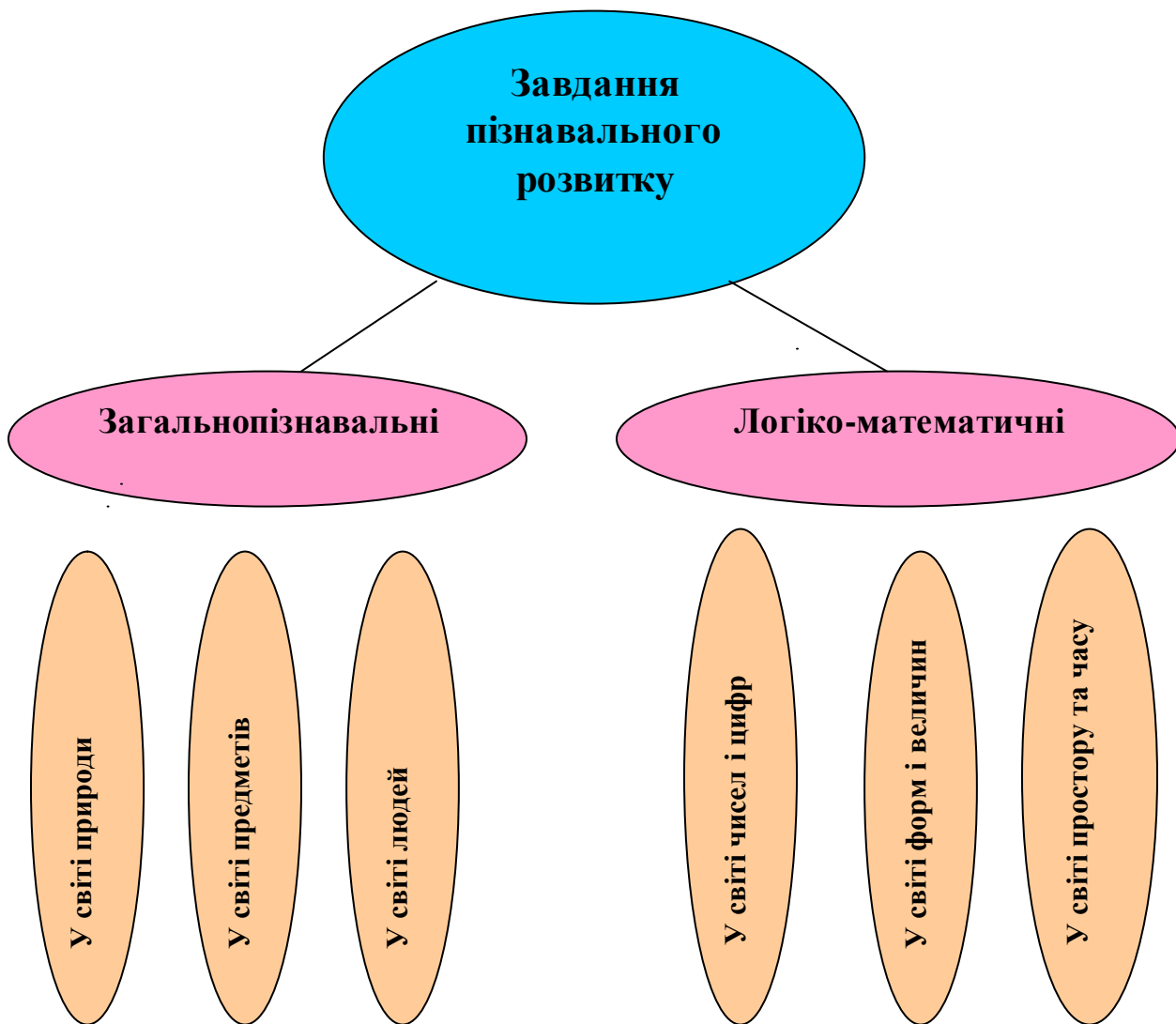
Доступні віку форми дидактичних ігор, їхній взаємозв'язок з реаліями сучасності та сферами життєдіяльності: «Природа», «Культура», «Люди», «Я Сам» – запорука повноцінного становлення компетентної особистості. (Базова програма «Я у Світі»).

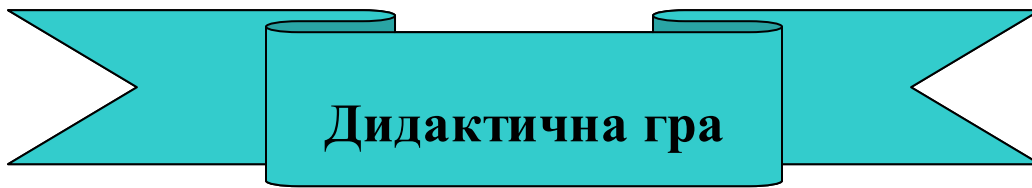
Більшість випускників групи відповідали портрету дошкільника напередодні його вступу до школи згідно з Базовою програмою та успішно навчаються у школі, адаптовані до шкільного життя.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // «Дошкільне виховання». – 1999. №1.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі». – Київ: Світич, 2008. – 430 с.
3. Барташныкова И.А., Барташныков А.А. Учись играя: Тренировка интеллекта: Игры и тесты для детей 5-7 лет – Харьков: Фолио, 1997.
4. Бондаренко А.К. Дидактические игры в детском саду. Книга для воспитателей детского сада. – Москва: Просвещение, 1991.
5. Венгер А.А., Дьяченко О.М., Говорова Р.И., Цеханская Л.И. Игры и упражнения по развитию умственных способностей у детей дошкольного возраста. – Москва: Просвещение, 1989.
6. Давыдов А. Играя, растём и умнеем. – Москва: Просвещение, 1997.
7. Дидактичні та сюжетно-рольові ігри. 3-4 роки життя / Упоряд: Т. Г. Тристапшон. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 112 с.
8. Дидактичні та сюжетно-рольові ігри. 5-6 роки життя / Упоряд: Т. Г. Тристапшон. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 112 с.
9. Козлова С.А., Куликова Т.А. Дошкольная педагогика. – Москва: Академия, 2000.
10. Плетецька Л., Крутій К. Логіко-математичний розвиток дошкільників. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС.Лтд», 2002. – 156 с.
11. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. – Київ: Вища школа, 1998.
12. Развитие познавательных способностей в процессе дошкольного воспитания. – Под ред. Л.А. Венгера. – Москва: Педагогика, 1986.
13. Розвиваємо мислення. – Київ: ТОВ «Перо», 2008.
14. Соколова Ю. Тести на готовність до школи дитини 6-7 років. – К.: Країна Мрій, 2008. – 64 с.
15. Сорокина А.И. Дидактические игры в детском саду. – Москва: Просвещение, 1982.

Дидактична гра

Лінії розвитку

Заняття для дітей старшого дошкільного віку

Інтегроване заняття

Домінантні складові: математика, образотворче мистецтво, дидактична гра.

Тема: «Математична країна»

Програмовий зміст : ознайомити дітей з тижнем як одиницею вимірювання часу; вчити встановлювати послідовність днів тижня з опорою на порядкові числівники; закріплювати навички лічби в прямому та зворотному порядку, також навички порядкової лічби; вправляти у встановленні відповідності між цифрою і числом, умінні складати числовий ряд; вчити вирізати однакові частини; закріплювати вміння симетрично розміщувати фігури, акуратно їх наклеювати; формувати навички колективної роботи. Розвивати логічне мислення, вміння доводити свою точку зору. Виховувати стриманість, зацікавленість до математики.

Матеріал: м'яч, цифри, олівці, схеми, палички для лічби, кубики, ножиці, кольоровий папір.

Хід заняття

Вихователь. Заплющте очі усі, діти, та уявіть найкращу в світі,
Країну прикладів, задач, де цифри разом грають в м'яч
Де знак дорівнює лежить, за ним додати знак біжить.
А віднімання увесь час, забрати хоче щось у вас.
Там сестри лінії живуть, гостям завдання роздають.
Ну що, готові ви, малята, у цю країну мандрувати?
Щоб нам цікаво було мандрувати, будемо цифри разом збирати. А зараз ставайте в коло і почнемо веселу лічбу. Допоможе нам цей чарівний м'яч.

Дидактична гра «Весела лічба»

Мета: вправляти у лічбі в прямому та зворотному порядку.

Діти передають м'яч і рахують спочатку в прямому, а потім в зворотному порядку.

- Молодці, ви виконали завдання і можете взяти цифри один і два. Наступне завдання – гра з фігурами. З кольорових смужок треба вирізати геометричні фігури, а потім скласти з них чарівний замок.

Дидактична гра «Геометрична мозаїка»

Мета: розвивати сприймання, логічне мислення.

Діти діляться на підгрупи, вирізають зі смужки, складеної вдвічі, два прямокутники, з квадрата – два трикутники, зі смужки, складеної вчетверо, - чотири квадрати, з прямокутника – овал, з квадрата – круг. Потім викладають замок з геометричних фігур, а потім приклеюють на великий аркуш паперу.

- Трійка і четвірка вже вас чекають, беріть їх скоріше. Щоб отримати наступну цифру треба виконати завдання з паличками. Відрахуйте 7 паличок і складіть 2 однакових квадрати; з 7 паличок складіть 3 однакових трикутники.

Виконали завдання, молодці, швидше беріть наступну цифру п'ять. Далі вправа-відпочинок на точність рухів.

Діти виконують вправу на точність виконання рухів.

- Шістку, діти, забирайте і до сімки вирушайте!

Діти підходять до будиночка, в якому живуть сім гномів.

- Що це за гноми? (Це дні тижня) Які дні тижня ви знаєте? Скільки їх? Спробуйте назвати їх по черзі. Який день сьогодні? Який буде завтра? Назвіть вихідні?

Гра «Тиждень, шикуйсь!»

Мета: закріплювати назви днів тижня та їх послідовність.

- Сім днів пошикували і за це отримуємо цифру сім. А щоб знайти вісімку будемо рахувати по порядку.

Дидактична гра «Який за порядком»

Мета: вправляти дітей в умінні рахувати порядковою лічбою.

Закінчивши гру, діти беруть цифру 8.

- Щоб відшукати цифру 9, треба зібрати крапочки і скласти числовий ряд до 10.

Розвивальна гра «Крапочки»

Мета: закріплювати вміння складати числовий ряд.

- Молодці діти, з завданням ви впоралися, тому отримуєте цифру 9. Але ще залишилось здобути цифру 10, і отримаємо ми її, коли виконаємо наступне завдання.

Дидактична вправа «Склади ціле»

Мета: вчити складати ціле з частин.

Діти працюють у групах, складають картинку з пазлів чи кубиків.

Вихователь: Ось закінчилася гра.

На прогулянку пора!
Працювали ми завзято,
Дуже гарні ви, малята.
Ви скажіть тепер мені:
Що сподобалось, що ні?
Чи цікаво вам у грі?

Інтегроване заняття

Домінантні складові: художня література, рідна природа, мовленнєве спілкування, дидактична гра.

Тема: «Пригоди Дюймовочки»

Програмовий зміст: продовжувати знайомити дітей з казками народів світу; учити відтворювати та утримувати в пам'яті зміст знайомої казки; розвивати логіку висловлювань; вчити дітей встановлювати послідовність етапів росту рослин, порівнювати об'єкти природи, виділяючи спільні та відмінні ознаки; закріплювати назви пір року та їх ознаки; вправляти в узгодженні іменників у роді, числі, відмінку; розвивати пояснювальне мовлення; звернути увагу на лексичну сполучуваність слів. Розвивати дрібну моторику рук. Виховувати вміння працювати в групах; доброзичливі взаємини, дбайливе ставлення до птахів.

Матеріал: картинки із зображенням етапів росту рослин, олівці, зірки різного розміру, матеріал до дидактичних ігор «Хто де живе» та «Порівняй», картинки з зображенням пір року та їх ознак, лабіринт черв'ячка.

Хід заняття

Вихователь: Запрошую вас в найчарівнішу казку.
У казку відкриється вхід через мить.
Із серцем відкритим, з обличчям без маски
У світ чарівний цей сміливо ступіть.
Гостями ви будете в казковій країні,
А може, залишитесь там назавжди.
Там жителі будуть до вас всі гостинні,
Тож швидше в прочинені двері ідіть.

- Сьогодні ми пройдемося стежинками казки, яку написав Г.Х. Андерсен, а її назву ви скажете самі.

В одному місті жила-була жінка. Але в неї не біло дітей. І пішла вона до старої чаклунки просити, щоб та допомогла їй. Дала жінці чаклунка зернятко, а та посадила його в квітковий горщик.

Давайте спробуємо встановити послідовність росту рослин.

Діти встановлюють послідовність росту рослини, викладаючи картинки і пояснюючи свої дії.

- Через деякий час виросла чудова, велика квітка. У середині квітки сиділа крихітна дівчинка. Знайдіть на малюнку маленькі зірки та зафарбуйте їх у жовтий колір. (Діти виконують завдання кожен індивідуально.) зраділа жінка такому диву і назвала свою дівчинку Дюймовочкою.

Психогімнастика

Вихователь пропонує дітям зобразити за допомогою міміки: радість, сум, тривогу, злість тощо.

- Яюсь вночі, коли Дюймовочка спала, у відчинене вікно залізла бридка і велика жаба і викрала дівчинку для свого сина.

Що можна відкрити, а що відчинити?

Діти: відкрити можна пакунок, коробку, скриньку, банку тощо. А відчинити можна квартиру, двері, ворота тощо.

- Коли рано-вранці бідолаха прокинулася і побачила, куди потрапила, то гірко заплакала. Бідній дівчинці довелося жити на краю болота.

Дидактична гра «Хто де живе?»

Мета: закріплювати знання про місця існування живих істот.

Діти знаходять картинки з зображенням житла різних живих істот: лисиця у норі, птах у гнізді, білка в дуплі, собака в будці тощо.

- Але рибкам стало шкода дівчинки. Вони скупчилися разом і перегризли стебло латаття, на якому сиділа дівчинка, і Дюймовочку понесла течія. Повз річки пролітав хрущ. Він схопив дівчинку і поні до себе, на високе дерево. Пізніше до жука прийшли гості, щоб подивитися на незнайомку, але вона їм не сподобалася, бо не була схожа на них.

Дидактична вправа «Схожі – несхожі»

Мета: вчити виділяти спільні ознаки.

Вихователь: чим схожі, а чим різняться жуки та дівчинка?

Діти: спільне те, що у жука й дівчинки є голова, очі, рот, тулуб.

Різняться тим, що: у дівчинки дві ноги і дві руки, а у жука шість ніг; у жука є вуса, роги, крила, панцир тощо.

Дидактичне завдання-змагання «Порівняй»

Вихователь пропонує дітям розділитися на дві групи. Кожна отримує картинки. Завдання: знайти більше відмінностей між малюнками.

- Ціле літо і осінь прожила Дюймовочка в лісі одна. Та ось настала зима.

Дидактична гра «Пори року»

Мета: вчити встановлювати логічні зв'язки.

На килимі розкладено картинки із зображенням пів року. Вихователь пропонує дітям до кожної пори року знайти картинку, на яких зображено відповідні явища природи.

Зима : йде сніг; весна: квітнуть проліски; літо: цвіте липа; осінь: жовтіє листя тощо.

- Блукаючи, бідолашна вийшла до великого поля і, врешті, опинилася біля нори. Так і залишилася вона зимувати у миші. Та одного разу, гуляючи по галереї, Дюймовочка побачила птаха-ластівку. Їй стало шкода птаха, і всю зиму турботлива дівчинка доглядала ластівку. Я вас теж хочу запитати: чи допомагаєте ви птахам узимку? З чого робите годівниці? Чим годуєте пташок? Чому треба піклуватися про пташок взимку? Які прислів'я, приказки знаєте про наших пернатих друзів?

Діти: Де багато пташок, там немає комашок.

Як багато птиць, не буде гусениць.

Де ластівка не літає, а навесні додому повертає.

- Якось до миші завітав кріт і вирішив одружитися з дівчинкою. Ось настав день весілля, і кріт пообіцяв у подарунок виконати будь-яке бажання дівчинки. Дюймовочка благала, щоб їй дозволили востаннє попрощатися з сонечком, і її випустили з нори. Чому кріт не любив сонце?

Діти: тому що це підземний мешканець, у народі його називають «сліпцем».

- Хто ще мешкає під землею? (Дощові черв'яки). Допоможіть черв'ячку, який потрапив у чужу нірку, знайти з неї вихід.

Діти виконують завдання.

- Дюймовочка вийшла на поверхню, простягнула руки до сонця і раптом... побачила ластівку. Дівчинка сіла на спину ластівці, і пташка віднесла її до короля ельфів. З того дня Дюймовочки настали щасливі часи

Чи здогадалися ви, як називається ця казка? Що б ви хотіли побажати дівчинці? Хто з героїв казки вам сподобався найбільше?

Інтегроване заняття

Домінантні складові: цікава математика, художня література, дидактична гра.

Тема: «На пошуки веселих чоловічків»

Програмовий зміст: визначити рівень знань про числа в межах семи; познайомити з цифрою 7; вправляти в умінні лічити порядковою і кількісною лічбою, умінні називати сусідні цифри; правильно відповідати на запитання "скільки?"; розширювати обсяг знань про геометричні фігури; розвивати логічне мислення; зорову пам'ять.

Матеріал: ілюстрації казкових героїв; геометричні фігури; дидактична гра «Знайди сусіда»; іграшки для порядкового рахунку; клубок; цифри.

Хід заняття

- Малята, а чи любите ви казки?
- Тож сідайте рядком-ладком — вирушаймо в казку...

За широкими морями, за дрімучими лісами на височенній горі в казковому будиночку жили-були маленькі веселі чоловічки. Щовечора вони сідали на свої хмарки і летіли до пташок, звірят та й розповідали їм цікаві казки. Аж раптом злий чаклун, який жив неподалік, пустив злу віхолу, щоб вона розкидала чоловічків по всьому лісу і перетворила на справжню мозаїку — на дрібнісінькі частинки.

Засумували тоді пташки і звірята. Невесело стало без казок.

Давайте допоможемо знайти веселих чоловічків. А допоможе нам у цьому клубочок. Дорога повела вгору, а потім вниз.

Дидактична гра «Рахуй далі»

Умова: вихователь по черзі кидає дітям клубочок і називає будь-яке число, а діти, якщо ідуть «вгору», - дораховують від цього числа до семи і повертають клубок, якщо ідуть «вниз» - рахують зворотною лічбою від заданого числа до одного.

- Отже, ми підійшли до річки, а через річку вузьенька кладочка. Але злий чаклун випередив нас, прибрав кілька дощочок.

Дидактична гра «Встав пропущену цифру» (робота з роздавальним матеріалом)

	2			5	6		8	
--	---	--	--	---	---	--	---	--

– А далі вузенькі кладочки для кожного з вас (робота з роздавальним матеріалом).

Дидактична гра «Сусідні числа»

	4	
--	---	--

	2	
--	---	--

	5	
--	---	--

- Зайшли ми до лісу. А де ж клубочок покотився?

- Погляньте, та це ж теремок! Можливо, там сховав чаклун «Веселих чоловічків»?

- Хто там живе?

(Вінні-Пух, Буратіно, Чебурашка, Червона Шапочка, лікар Айболить, Кіт у чоботях, Крокодил Гена)

– - Скільки всього казкових героїв?

- Порахуйте порядковою лічбою. Хто п'ятий за порядком? За яким за порядком казковим героєм стоїть Червона Шапочка?

Дидактична вправа «Покажи цифрою»

1) Скільки у Вінні-Пуха м'ячів?

2) Скільки грибів в кошику у Червоної Шапочки?

3) Скільки разів підстрибнув Чебурашка?

Робота з роздавальним матеріалом

Айболить подарував Чебурашці 6 жовтих яблук (діти викладають на верхній смужці 6 яблук), а Крокодилу Гені 5 червоних яблук (викладають на нижню смужку).

– У кого яблук більше? На скільки? Як зробити так, щоб було порівну?

Самостійна робота з роздавальним матеріалом.

Діти викладають на верхній смужці 7 морквинок, на нижній — 6 грибів. Треба зробити, щоб стало порівну.

– По скільки стало морквинок і грибів? (По сім) Сім морквинок позначимо цифрою 7.

Цифра 7 — це кочерга.

В неї лиш одна нога.

Музична фізкультхвилинка «Веселі чоловічки»

- Казкові герої дуже вам вдячні, але у них до вас ще одне прохання.

Дидактична гра «Намалюй килимок»

- Бабуся для Червоної Шапочки стільки килимків вишила, але вона розгубилась, бо всі вони з різними візерунками. Запам'ятайте один з них і викладіть візерунок з геометричних фігур.

Самостійна робота.

Буратіно. Що ж, малята, я вам підкажу, де чаклун сховав веселих чоловічків. Станьте до вікна обличчям, поверніть вліво, плесніть 3 рази, зробіть 5 кроків, поверніть вправо, подивіться вниз: у коробці, схожій на трикутник, сховані «веселі чоловічки».

- Дякуємо вам, казкові герої, і тобі, Буратіно.

У конвертах — розрізані на маленькі шматочки різні казкові герої – «веселі чоловічки».

Дидактична гра «Склади ціле» (робота в парах)

- Чи сподобалась вам подорож? Що вам сподобалось робити?

Інтегроване заняття

Домінантні складові: цікава математика, дидактична гра.

Тема. Завдання Чарівника-Олівця

Програмовий зміст: продовжувати вивчати властивості натурального ряду чисел; вчити порівнювати числа на основі попереднього порівняння груп предметів і на основі знання послідовності чисел на даному відрізку натурального ряду; розвивати увагу; виховувати спостережливість під час порівняння груп предметів.

Матеріал: ілюстрації до казок «Вовк і семеро козенят», «Три ведмеді», «Колобок»; розрізні цифри; чарівна скринька; Чарівник-Олівець; квіти; листя; ниточки.

Хід заняття

З-за дверей чути дзвоник.

– Що це, малята? Здається, до нас хтось завітав.

Давайте запросимо його. (Діти запрошують, але він не заходить, просить виконати завдання.)

Дидактична гра «Порахуй звуки і покажи цифрою»

(7 ударів у бубон, 3 оплески, 2 стуки в двері, 5 разів задзвенів дзвоник...)

– Хто ж завітав до нас? (Чарівник-Олівець)

– Що ж він нам приніс? (Ілюстрації до казок)

– А ось його завдання.

– Полічити, скільки казкових героїв на кожному з малюнків, і показати цифрою.

– Які числа відсутні? Знайди їх.

– А тепер їх вишукайте по порядку в ряд 1 2 3 4 5 6 7.

– Чарівник-Олівець приніс із собою скриньку. Зазирнемо в неї? (У скриньці квіти і листочки)

– Як ви гадаєте, чого більше в скриньці — квітів чи листочків?

– Як перевірити?

– Викладаємо на набірне полотно квіти — на верхню смужку, листочки — на нижню. Чого більше? На скільки? Як зробити, щоб було порівну?

– Махнув Олівець своїм чарівним плащем... (Додає одну квітку) Нічого не змінилось?

– Чого стало більше? На скільки? Що зробити, щоб і квітів і листочків стало по вісім?

– А 8 квітів і 8 листочків ми позначимо цифрою 8.

Знайомство з цифрою 8.

– На що вона схожа?

Олівець пропонує зазирнути ще раз до чарівної скриньки. (Покласти ниточки за кількістю дітей.)

– Що там?

За допомогою цих ниточок Олівець пропонує викласти цифру 8.

– Якого в тебе кольору цифра 8? А в тебе, Катруся?

Фізкультхвилинка

– Чарівник-Олівець дуже любить подорожувати на хмаринках. А ви хочете разом з ним?

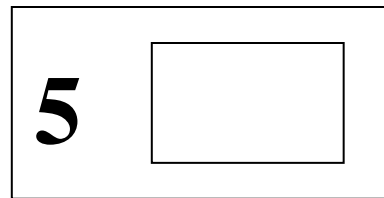
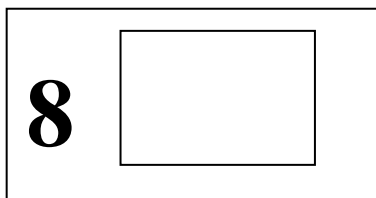
Дидактична гра “Що зайве?”

Умова. Вихователь по черзі показує дітям по одній хмаринці, на якій розташовані різні геометричні фігури, а діти повинні знайти на ній зайве, згрупувавши предмети за спільною ознакою, і пояснити чому.

– Прилетіли ми на хмарині на чарівну галявину, де живуть лише птахи. Прислухайтесь: чомусь співу не чуто. Чому? Як ви гадаєте? Здається, пташки зголодніли.

Дидактична гра «Нагодуємо пташок»

Робота з роздавальним матеріалом — перфокартами.

Умова. У порожньому віконечку діти повинні намалювати стільки зернят, щоб їх кількість відповідала цифрі, яка стоїть зліва.

Вмикається запис співу птахів.

- Ой, чуєте, пташки дуже вдячні вам за допомогу і дарують вам чарівну пісню.
- Що ж, час вертатись до дитячого садка. Чи сподобалась вам подорож з Чарівником-Олівцем?
- Що найбільше запам'яталось?
- Кому ви допомогли сьогодні?

Інтегроване заняття

Домінантні складові: рідна природа, мовленнєве спілкування, дидактична гра

Тема: «У нас в гостях курчатко»

Програмовий зміст: формувати пізнавальний інтерес до світу птахів та предметного довкілля; узагальнювати та систематизувати знання дошкільників про

домашню птицю, етапи розвитку курчати. Удосконалювати мовленнєві процеси, вправляти у побудові різних типів речень. Розвивати зв'язне мовлення, пам'ять, слухову та зорову увагу, прагнення досліджувати світ птахів, здатність емоційно реагувати на явища живої природи. Виховувати інтерес до об'єктів природи, дбайливе ставлення до неї.

Матеріал: іграшкове курчатко, картки з малюнками для гри «Склади оповідання», аудіоапаратура.

Хід заняття

Вихователь приносить в групу іграшкове курчатко і починає розмову.

- Подивіться, хто прийшов до нас у гості? Знають хлопці і дівчатка, що звичайне це ... (курчатко). Це курчатко дуже допитливе, але знає ще дуже мало. Як гадаєте, чому? Давайте спочатку привітаємось з ним. Якими словами це можна зробити?

Малята озвучують різні варіанти привітань. Вчать діти вітатися і курча.

- Курчатко знайшло різні малюнки, тільки не може зрозуміти як їх правильно розкласти та роздивитися. Допоможемо йому?

Дидактична гра «Склади оповідання».

Вихователь по черзі, за бажанням дітей, викликає одну дитину і дає три картинки, що мають певний смисловий зв'язок між собою. Завдання дошкільника: розташувати картинки в логічно-правильному порядку та побудувати невелику розповідь.

Варіанти картинок: курча, яєчко, півник;

молоко, корова, трава;

вівця, рукавиці, вовна.

Всі дошкільники стежать за розповіддю товариша, щоб за необхідністю допомогти.

Фізкультхвилинка «Півник».

Півник крилами махає,

Півник груди випинає,

Витяг шию гордовито,

Удає, немов, сердитий.

Ось зерно пшеничне є –

Півник радісно клює.

Він поважно проходжає,

Потім на паркан злітає.

На подвір'ї та в садку

Він кричить: «Ку-ка-рі-ку!»

- Про півника існує багато казок, які з них ви знаєте? А в мене для вас ще одна гра.

Дидактична гра «Курчатко і півник».

Малята будують порівняльні речення, що характеризують курча і півника за кольором, розміром, за тим, чим вкрите тіло, які звуки видає і т. д.

- Та не так скоро курчатко стане півником, йому ще треба вирости, зміцнити, набратися сил. Дайте курчаті поради, щоб зростати здоровим, слухняним та розумним.

Діти прощаються з курчатком. Що вам сподобалось робити на занятті? Кому допомогли?

Інтегроване заняття

Домінантні складові: ознайомлення з навколишнім, художня література, цікава математика, дидактична гра.

Тема: «Подорож казками»

Програмовий зміст: розкрити дітям основні положення про права дитини (за допомогою знайомих казок); вчити аналізувати проблемні ситуації (з пригод казкових героїв); повторити правила безпеки життя; розвивати культуру мовлення, вдосконалювати лічбу в межах десяти; формувати вміння порівнювати дві множини, встановлювати між ними рівність та нерівність; закріпити знання про геометричні фігури та вміння оперувати ними; сприяти розвитку психічних процесів: мислення, пам'яті, уваги; виховувати бажання виконувати завдання вихователя, виховувати гуманні почуття, доброзичливість.

Матеріал: іграшки-звірі до казки, теремок, плакати із завданнями, шишки, іграшки, геометричні фігури, сніговик.

Хід заняття

Вих.: Як називається наша рідна земля, наша держава? (Відповіді дітей.) І хто ми з вами? (Українці.)

- З давніх-давен українці піклувалися про своїх дітей: малечку дитину оточували своєю любов'ю мама, тато, дідусь, бабуся, а допомагали їм у цьому пісні та

казки. А хто про вас піклується, як? Зараз ми з вами за допомогою чарівної музики опинимося у казці. (Звучить музика, чути крик гусей і плач дитини.)

Бесіда за почутим

- Діти, що ви почули? З якої казки гуси і що вони вкрали?
- До кого б ви звернулись по допомогу, щоб розшукати братика чи сестричку?
- Як ви будете поводитись, якщо заблукаєте у натовпі? А чи можна вам їхати або іти з чужими людьми?

Вих.: Діти, запам'ятайте: ніколи не йдіть із чужими людьми, навіть якщо вони будуть вас чимось пригощати.

З-за ширми з'являється замурзана дівчинка, яка замітає підлогу.

Бесіда за побаченим

- Діти, в якій казці зустрічали ми цю дівчинку? (Попелюшка)
- Як ставилася до Попелюшки мачуха?
- Чи можна змушувати дітей виконувати тяжку працю?
- Яке право порушила мачуха? (Відповіді дітей.)

Вих.: Пам'ятайте, кожна дитина має право на життя та любов і турботу своїх батьків.

Виходить дівчинка з кошиком, збирає гриби, а потім сідає під кущем і плаче.

Вих.: Діти, пригадайте в яких казках дівчатка пішли до лісу без дорослих? Чому вам не слід ходити до лісу самим? (Можна отруїтися, загубитися.)

Вих.: Тепер давайте разом поміркуємо чому не можна брати в руки невідомі речі, які лежать на дорозі, в піску, під лавкою тощо. Пам'ятайте, кожна дитина має право на медичну допомогу.

Сідайте зручно і послухайте загадку:

Білокоса, білолиця, рукавом махає.

Сріблом все вкриває. (Зима.)

- Ось і зима настала, побіліло все навкруги. І саме зима запрошує вас у казку.

Заплющте очі, порахуйте до п'яти – ви опинитесь у казці.

Вихователь виставляє теремок.

Стоїть в полі теремок,

Не низький і не високий.

Хто-хто в теремочку живе?

- Щось ніхто не відповідає, невже нікого немає?

- Ні, хтось ворушиться. Вгадайте, хто це.
- Маленька, сіренька, полохлива, спритна. (Діти відповідають пошепки на вухо, а коли вихователь махне рукою, промовляють всі разом – хором.)

Мишка. Добрий день, малята!

Вих.: Мишко, а чому ти одна, де твої друзі з казки?

Мишка. Біля нашого теремка жив маленький Сніговичок – наш друг, який щодня нам казки розповідав, а Снігова Королева забрала його і десь від нас ховає. Ось і пішли мої друзі Сніговика шукати.

Допоможіть, малята, їм повернутись, інакше в лісі з ними може щось статись.

- Допоможемо, малята? Готові? Тоді вирушаймо в дорогу.
- Перед нами – «Загадкові стежини» (на підлозі розкладені сліди звірів та людей). Як ви гадаєте, якими слідами нам потрібно йти? (Тими, що залишили звірі.)
- Правильно, будемо рухатись один за одним, щоб не нашкодити комахам, які заховались тут на зиму. Але щось нікого з жителів «Теремка» не видно. Тож зараз виконуватимемо завдання від Снігової Королеви.

Поміркуйте!

- Зима, а за нею...?
- День, а за ним...?
- Четвертий, а за ним...?
- Сніг – який...?
- Ялинка – яка...?

Дидактична гра «Не помились»

Дітям пропонуються картку з геометричними фігурами. Завдання дошкільника правильно порахувати фігури і не помилитися.

Дидактична гра «Розкладіть по порядку»

Кожна дитина отримує картки з крапками від 1 до 10. Необхідно розкласти картки в зростаючому порядку від кількості крапок.

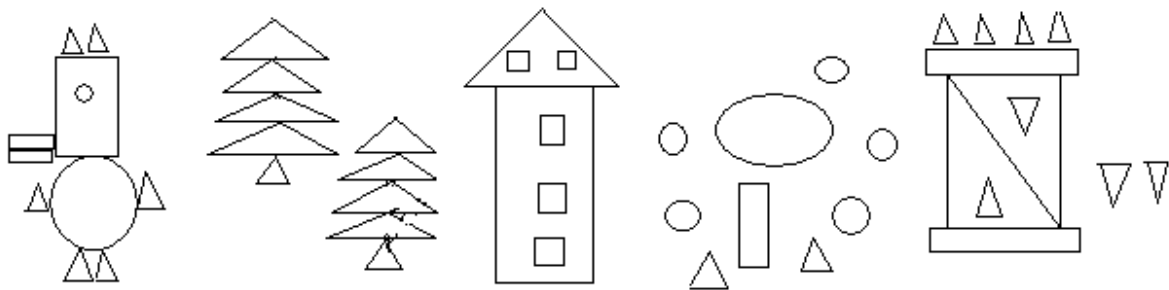
- Хто це під ялинкою? Дивіться: жабка, вона ледь не замерзла, ми вчасно з вами прийшли (повертають до теремка жабку).

- Що ж, ідемо далі. Он висока-висока ялинка, можливо, вона нам підкаже, що робити далі.

Завдання від ялинки

1. Полічи шишки.
2. Дидактична гра «Якої іграшки не вистачає».
3. Скільки лапок у їжака? Скільки хвостиків у зайчика? Скільки очей у сови?
Ялинка. Під кущиком ви знайдете зайчика.

- Дякуємо тобі, ялинко. (Повертають зайчика до теремка.)
- Молодці, мандрівка наша триває. Погляньте: на цій галявині ціле місто, та воно не просте, а крижане. З чого воно зроблено? (З геометричних фігур)
- Але ж і фігури не прості, а крижані. А який казковий герой в ньому схований, ви впізнали? Ми його зможемо визволити, коли відповімо на всі питання.

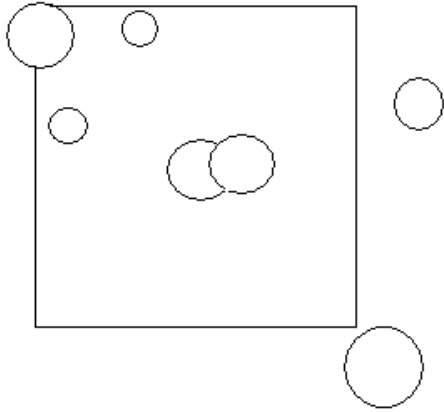
Запитання

1. З яких геометричних фігур збудований дім? Башта? Ялинка?
2. Скільки усього ялинок?
3. Чим відрізняється трикутник від квадрата?
4. Які геометричні фігури ви ще бачите?
5. Скільки у вовка кружечків?

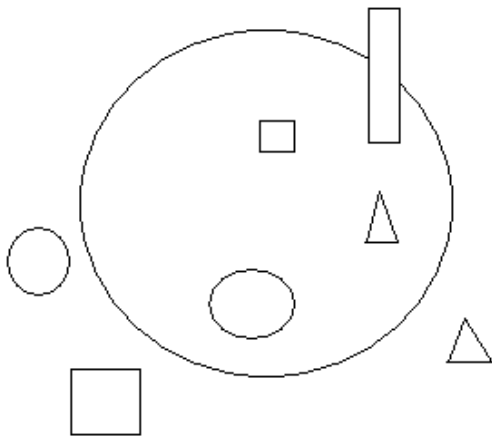
Повертаємо вовка до теремка

- Ось і сніжок пішов. Може, сніжинки нам підкажуть, де лисичку шукати (у дітей на столах – по дві сніжинки із завданням).

Завдання 1. Зафарбуйте геометричні фігури всередині квадрата.

Завдання 2. Зафарбуйте геометричні фігури поза колом.

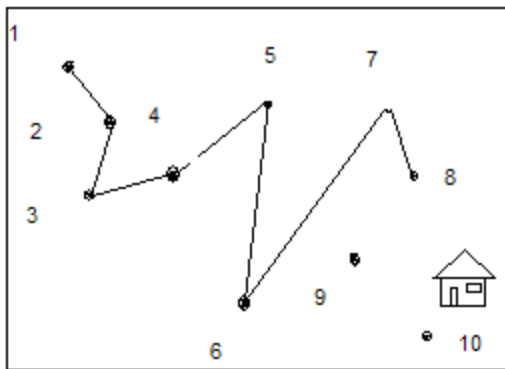
- Сніжинка шепоче, що біля дерева стоїть лисичка з геометричними фігурами. Але ці геометричні фігури чимось особливі. Зніміть кожен по одній – я вас із ними познайомлю. Це чотирикутник, бо в ньому чотири кути. Тепер підійдіть до столу. (Вихователь показує трикутник і демонструє, як за допомогою ножиць можна перетворити його на чотирикутник. Діти повторюють завдання за вихователем.)
- Ось лисичка під цим чарівним деревом знайшлась. А зараз подивіться, скільки снігу намело, справжні снігові кучугури! Давайте всі сніжинки розберемо, можливо и ведмедика тоді знайдемо.

Дидактична гра «Навпаки»

Умова. Діти кладуть один сніжок до кошика і називають антонімічні слова до тих, які називав вихователь.

- Білий – чорний;
 - Високий – низький;
 - Великий – малий
 - Тонкий – товстий
 - День – ніч
 - Довгий – короткий
- Ось і ведмедик знайшовся. Здається, звірят всіх врятували. Що ж, можна повертатись? Ні, ми про сніговичка забули. Ведмедик каже, що чув, як Снігова Королева його в лісі в хатинці сховала. Що ж, спробуємо його знайти.

Дидактична гра «З'єднай цифри»

- Ось і впорались! Цікава в нас була казкова подорож? Що найбільше сподобалось? А герої казок вам дуже вдячні.

Інтегроване заняття

Домінантні складові: ознайомлення з оточуючим, цікава математика, дидактична гра.

Тема: «Я — маленький фермер»

Програмовий зміст: Закріпити знання про свійських тварин і догляд за ними. Закріпити вміння лічити предмети в межах 10, визначати місце кожного предмета в ряду інших, порядкове значення числа. Закріпити вміння співвідносити число і цифру. Розширювати уявлення про суміжні числа. Повторити назви геометричних фігур,

продовжувати вчити складати з геометричних фігур силуети тварин. Розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу, спостережливість, мову дітей. Виховувати дбайливе ставлення до тварин.

Хід заняття.

Вихователь пропонує дітям на час заняття стати справжніми фермерами і виконати різні завдання, пов'язані з доглядом за свійськими тваринами.

Дидактична гра “Хто сховався?”

Дітям пропонується подивитися на малюнок, де зображені силуети тварин. Лінії силуетів пересікаються в багатьох місцях.

Завдання: знайти і показати всіх тварин, що живуть на фермі.

Після того, як всі тварини знайдені, на окремий столик виставляються іграшки — свійських тварини, які треба перерахувати. Діти роблять висновок про те, скільки тварин живе на фермі.

Дидактична гра «Що змінилося»

Діти повинні описати зміну, пов'язану з перестановкою та заміною порядкового номера кожного предмета (свійських тварин - іграшок, виставлених у попередній грі вихователем на стіл в певній послідовності)

Дидактична гра «Поверни дитинча на своє місце»

Малюнки дитинчат свійських тварин (поросята, курчата, каченята, кошенята) з цифрами виставляються як певний неповний відрізок числового ряду (1.345.7; 6.8.10; 6.4). Діти з'ясовують, яких дитинчат (з якими цифрами) треба повернути їх матусям? Роль матусь «виконують» великі іграшки – свійські тварини.

Фізкультпауза «Качечка»

Іде, іде качечка

(діти йдуть за вихователем одне за одним ходою качки)

На ставок, на ставок

Протоптує стежечку

(іде вихователь «змійкою» між різними предметами)

До діток, до діток:

«Ідїть, ідїть, дітоньки,

Всі услїд, всі услїд

Наловимо рясочки!

На обїд, на обїд» (за вихователем бїжать діти між різними предметами, повторюючи його маршрут).

Дидактична гра «Нагодуй своїх тварин»

У кожної дитини на столі стоїть одна іграшка (свійська тварина) і тарілочка, в середині якої наклеєна цифра. У вихователя стоять коробки з «їжею» для тварин (роздатковий матеріал: риба, зерна, морква, кабачки, листочки тощо).

Спочатку діти повинні правильно відібрати їжу для своєї тварини, а потім взяти відповідну до цифри на тарілці кількість цієї «їжі».

Дидактична гра «Плутанина»

Завдання: Розглянь малюнки і скажи, що на них переплутали.

(Кішка ганяється за собакою.

Півень плаває в водоймі.

Гусак на заборі співає.

Собаці насипали зерно, а куркам дали велику кісточку.)

Інтелектуальна гра «Танграм»

Викласти з геометричних фігур гусака, kota або собаку.

В кінці заняття вихователь підводить підсумки щодо фермерського хисту дітей.